

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10
"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.
Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.
Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10
"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.
Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.
Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam."(Luther)

2023. november 12.

Mandabokor

Cím: Külső „romlás”, belső megújulás

(1. dia) „¹Gondolj Teremtődre ifjúságod idején, míg el nem jönnek a rossz napok, és el nem érkeznek azok az évek, melyekről ezt mondod: nem szeretem őket! ²míg el nem sötétedik a nap világa, meg a hold és a csillagok, és újra felhők nem érkeznek az eső után. ³Akkor reszketni fognak a ház őrizői, támolyognak az erős férfiak; megállnak az őrlő lányok, mert kevesen vannak, és elhomályosulnak az ablakon kinézők. ⁴Bezárulnak az utcára nyíló ajtók, elcsendesül a malom zúgása. **(2. dia)** Fölkelnek a madárszóra is, és elhalikul minden énekszó. ⁵Még egy kis emelkedőtől is félnek, és ijedeznek az úton. A mandulafa kivirágzik, a sáska nehezen vonszolja magát, és mit sem ér a fűszer, mert elmegy az ember örök otthonába, és az utcán körös-körül siratók járnak. ⁶Végül elszakad az ezüstkötél, összetörik az aranypohár, a korszó eltörik a forrásnál, és a kerék belezuhan a kútba. ⁷A por visszatér a földbe, olyan lesz, mint volt, a lélek pedig visszatér Istenhez, aki adta.” Préd 12,1-7

Szeretett Gyülekezet!

Mai igehirdetésünk középpontjában egy olyan téma áll, amely minden emberben kivétel nélkül ott van, génjeinkben kódolva van, **(3. dia)** az öregedés, az öregség. Sajnos nem biztos, hogy mindannyian megéljük az idős kort, de Isten úgy teremtette meg az embert, hogy génjeinkben hordozzuk, genetikailag úgy vagyunk programozva. Falus András, a világhírű immunológus, aki genetikával is foglalkozik, egy riportban beszélt arról, hogy az **(4. dia)** öregedés folyamata is genetikusan programozott, mint ahogy a fejlődés folyamata is. Tehát amikor szépen gyarapodunk, csecsemőből felnőtté válunk, azt a DNS-be ágyazott program diktálja, és ugyanígy az öregedést is. Van olyan genetikai betegség, melyben ez a folyamat túl korán kezdődik el. Vannak 7-8 éves gyermekek, akik olyanok külsőleg **(5. dia)**, mint a 70-80 évesek, ősz a hajuk, ráncos az arcuk. Ez egy nagyon ritka betegség, melyért egy gén a felelős. Ezt a betegséget progériának nevezzük. Ez a görög szó azt jelenti, „pro” –

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

„korai”, „geras” – „öregedés”, azaz korai öregedés. A világon mindössze 179 (2023) ember él progériával, a betegséget általában kétéves kor körül diagnosztizálják, és a várható élettartam 13 - 15 év. Túl gyorsan pörög le náluk ugyan az a program, ami az egészségeseknél a megszokott tempóban megy végbe. Isten tehát úgy teremtette meg az embert, hogy a génjeiben hordozza az öregedést. Fogantatásunk pillanatában hordozzuk az öregedés programját. Ez azt jelenti, hogy számolnunk kell – bármennyire is fiatalosnak, lendületesnek érezzük magunkat – az öreg korral, a megöregedéssel. Az embernek szembe kell nézni halandó voltával, az öregedéssel, az öregséggel, az elmúlással és a halállal. Weöres Sándor *Rongyszőnyeg* című versében e szavakkal beszél erről **(6. dia)**:

*Víz-torlasztó hegyfalak,
szél-botlasztó bércfalak
mit bánják, ha mállanak,
mit bánják ha porlanak.*

*Csak az ember bánta meg,
hogy a múlás szállta meg:
búsan jön-megy, ténfereg,
temetőtől fél, remeg.*

*Foga hull, vagy ránca kel:
szíve mindig felesel.*

*A tudást, hogy halni kell,
mint nagy szégyent túri el.*

*Víz-torlasztó hegyfalak,
szél-botlasztó bércfalak
mit bánják ha mállanak,
mit bánják ha porlanak.*

A Szentírás is beszél az ifjú kori életről, de beszél az öregedésről is. A Biblia és benne a Prédikátor könyve többször említi az ifjú kori éveket, de nem rejti véka alá az öregedés tényét sem,

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10
"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.
Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.
Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10
"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.
Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.
Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam."(Luther)

és olyan szépen, metaforikus képekkel illusztrálja az öregkort a 12. fejezetben.

(7. dia) Ifjú kor: „**Örvendezz, ifjú, míg fiatal vagy, légy jókedvű ifjúságod idején, és élj szíved vágya szerint, ahogy jónak látod! De tudd meg, hogy mindezekért Isten megítél téged.**” Préd 11,9

(7/a dia) Időskor: „**Azért ha sok évig élhet az ember, örüljön mindig, de gondoljon arra, hogy sok sötét napja is lesz, és ami következik, az mind hiábavalóság!**” Préd 11,8.

Majd a 12. fejezetben így folytatja Salamon **(8. dia)**: „**Gondolj Teremtődre ifjúságod idején, míg el nem jönnek a rossz napok, és el nem érkeznek azok az évek, melyekről ezt mondd: nem szeretem őket!**” Préd 12,1. Az ember nem halhatatlan – legalábbis [erről majd később beszélek még] Krisztus nélkül biztos – szembe kell néznie a múlandósággal. Az első kérdés az, hogy **(9. dia)** hogyan nézünk szembe a magunk öregedésével, múlandóságával, halandóságával? Talán drámainak tűnik ez a kép, pedig nagyon igaz, hogy a születésünk pillanatában

magunkban hordozzuk a halált, ezért szembe kell nekünk is néznie saját múlandóságunkkal. Hiszem, hogy Isten azért adta, engedte az öregedést, hogy valamiféleképpen rákészüljünk, felkészüljünk a múlandósággal való szembesülés által a halálra. De nem mindegy, hogy hogyan készülünk erre!

Hadd hozzak a művész világból egy illusztrációt, ami segíthet megérteni ezt a folyamatot (Pálhegyi Ferenc). **(10. dia)** Rembrandt, a világhírű festő, minden idők egyik legnagyobb festője volt. Rembrandt sikeres emberként gyorsan felkerül a csúcsra, akinek életművére ma is tisztelettel tekintünk vissza. Ezt mi sem bizonyítja, mint az, hogy festményei ma a világ legdrágább alkotásai között vannak. A világ 10 legdrágább festményeiben benne van **(10/a dia)** ez az egész alakos portré, mely két embert ábrázol Soolmans és Coppit párt, akiknek az esküvőjére készítette el. Ez a kép ma 63 milliárd Ft-ot ér.

Rembrandt több, mint 40 önarcképet festett önmagáról élete különböző szakaszaiból. 23 évesen festette meg **(11. dia)** első önarcképét, mely sugározza erről a fiatal arcról, hogy

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

milyen komoly jövő vár reá. A következő képet **(12. dia)** 28 évesen festette, melyen már fiatal feleségével, Saskia-val látható. A művész feljutott a sikeres élet csúcsára: szép asszony ül az ölében, kezében borospoharat tart magasra, bátran néz szembe a világgal, mintha ezt mondaná: „*Mindent megkaptam, amit akartam, már 28 évesen!*” Múlik az idő, néhány év múlva, **(13. dia)** 32 évesen újra megfesti önmagát a beérkezett művész, most már valóban sikerei csúcsán. Szép, gazdagságáról árulkodó ruhát hord. De most már megnyugodott, nem él már sem a bor, sem a szerelem, sem a siker mámorában, már nem emeli fel a borospoharat. Múlnak az évek, a művészt tragédiák érik – Saskia meghal, megrendül a karrierje, csökken a jövedelme. Talál egy másik melegszívű asszonyt, Hendrickjét, de húsz évvel később, amikor megfesti magát 51 évesen **(14. dia)**, már nem az a bizakodó, életerős ember néz szembe velünk. Még csodálatos műveket alkot, de már megtört a fény a szemében. Gondol a jövőre? Valószínűleg gondol, de már nem úgy, mint aki a csúcs felé tart. Eltelik 10-11 év, átlépi a 60. évet **(15. dia)**. Szomorú,

megtört embert látunk. Nélkülöznie kell, a gazdag megrendelők elmaradnak. Közben meghal egyetlen szeretett fia, Titusz, és meghal Hendrickje is. Két szeretett asszonyt temetett el.

62 évesen újra megfesti önmagát, nem gondolva arra, hogy ez lesz az utolsó kép önmagáról **(16. dia)**. Míg az előző képen ecsettel, palettával a kezében látható, most már az sincs. Már sok mindent megkóstolt, belekóstolt az életbe, de itt reményvesztettnek látszik. Egy cinikus mosolyt fel lehet fedezni az arcán, de megtörten, szenvedésekkel ábrázolt arca mindent elárul. Ha végig nézünk az életén, **(17. dia)** egymás mellé teszszük arcképeit, láthatjuk a mulandóságot, az elmúlást, az öregevést.

A szemünk elé tárul a fejlődés és az öregedés genetikai programja. Íme az emberi sors! Az ember diadalittas ifjúkori éveit után „elérkeznek azok az évek, melyekről ezt mondd: nem szeretem őket!” – ahogy fogalmaz Salamon. **(17/a dia)** Vajon mi hogyan látjuk önmagunkat, hogy festenénk meg ezt a néhány évtizedet? Vajon számolunk-e az elmúlással, az öregedéssel, a

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10
"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.
Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.
Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam." (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10
"Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.
Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.
Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam."(Luther)

„nem szeretem napokkal”? Mert ez is bekövetkezik, ahogy említi az író, olyan szép képekkel illusztrálva írja le az öregedés stációit, a halál felé vezető utat.

(18. dia) „²míg el nem sötétedik a nap világa, meg a hold és a csillagok, és újra felhők nem érkeznek az eső után.”

Az öregségben a halál romboló munkája látszik, az áll a végénél, s annak közelsége látszik meg rajta. Ítéletes, pusztító munkáját viseli magán az öregség. Emiatt olyan az öreg élete, mint a közeledő esős, borús évszak, vagy mint az alkonyat, ahogyan itt a 2. versben összefoglalva olvashatjuk.

(19. dia) „³Akkor reszketni fognak a ház őrizői, támolyognak az erős férfiak...”. Nehéz szembenézni azzal a tudattal, hogy az ifjúkori erő egyre kevesebb lesz, már nem úgy bír idős korban, már gyengül az ember ereje, keze, már bizonytalanabb a járása. Reszkető kezek, támolygó lábak teszik bizonytalaná a mindennapi életet.

(20. dia) „megállnak az őrlő lányok, mert kevesen vannak...”. Ahogy a kor előrehaladtával nézünk szembe, azzal a

szomorú valósággal is szembe kell néznünk, hogy egyre csökkenek a fogaink száma. A 32 fogból egyre több hullik ki a szánkából, és egyre többet kell pótolni. A kor előre haladtának ez is egy jellemzője, hogy megállnak az őrlő lányok, mert kevesen vannak és egyre kevesebben lesznek.

(21. dia) „...elhomályosulnak az ablakon kinézők...”

Gyengül az ember szeme, látása, egyre jobban homályosodnak a tárgyak, egyre inkább rövidül az ember keze – ahogy szokták mondani, ha valamit olvasni, vagy látni szeretne.

(22. dia) „⁴Bezárulnak az utcára nyíló ajtók, elcsendesül a malom zúgása.” Az ember hallása sem lesz a régi, egyre hangosabban kell beszélni, hogy meghallja, megértse a másik. Ami a fiataloknak természetes hangerő, az sokszor már az időseknek halk. Érzékenyek lesznek a hangerőre és valóban bezárulnak ezek az ajtók az öregség jeleként.

(23. dia) „Fölkelnek a madárszóra is, és elhalkul minden énekszó.” Ahogy korosodik az ember, az alvási szokásai is megváltoznak. Korábban fekszik, korábban kel. Már a hajnali

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

madárszóra is felkelnek és – ahogy mondani szokták – eljön az az idő, amikor a kakast is ők ébresztik, és a nappali, napközbeni alvás is egyre természetesebbé, sőt nélkülözhetetlenné válik.

(24. dia) „⁵Még egy kis emelkedőtől is félnek, és ijedeznek az úton.” Az idősek járása sem a régi. Egyre bizonytalanabbak, egyre nagyobb segítségre, támaszra szorúlnak. Előkerül a bot, a járókeret, kis kerek járóka, amelyek ezt a bizonytalanságot segítik. Sokkal óvatosabbak, körültekintőbbek, bizonytalanabbak, olykor számunkra túlzóan félnek a sétától, a forgalomtól. Ez is megváltozik az idős korban.

(25. dia) „A mandulafa kivirágzik”

Ahogy fehéredik a mandulafa lombkoronája, úgy fehéredik az ember hajkoronája. Megjelennek az ősz hajsálak és egyre őszebb lesz az ember. Még annak örülhet is, ha őszül és nem kopaszodik. Kifehéredik az ember fejkoronája, amely szintén az idő előre haladtának az egyik fontos jele.

(26. dia) „a sáska nehezen vonszolja magát” Mozgása egyre nehezkesebb, sokszor egy-egy rövidebb út is küzdelemmel jár

és úgy vonszolja magát, mint egy sáska. Léptei egyre rövidülnek, a távok egyre csökkennek és egyre nagyobb erő kell egy-egy rövid táv megtételéhez. A végén csak csoszog és vonszolja magát, ha nem bírja.

(27. dia) „mit sem ér a fűszer”. Már egyre kevesebbet eszik és az ízlelése sem olyan, mint ifjú korában. Többször kell keveset ennie és már az ételfogyasztásra is oda kell figyelnie.

(28. dia) „mert elmegy az ember örök otthonába, és az utcán körös-körül siratók járnak. ⁶Végül elszakad az ezüstkötél, összetörik az aranypohár, a korsó eltörik a forrásnál, és a kerék belezuhan a kútba.” Az örök otthon a sziklába vájt sír-üreg, mely, mint maga a szikla, örök. Befejeződik ez a földi pályafutása az embernek és a holtak hazájába kell készülnie. Ez a drága földi élet – ahogy drága egy ezüstkötél, egy aranypohár... - ez a földi élet is semmibe vész. Befejeződik. Drámai, de igaz! Ami nem mindegy, s ebben van hatalmas felelősségünk, hogy hogyan éltem itt ezen a földön, és hogyan készülök el ebből a földi életből. **(29. dia)** Megkeseredetten – ahogy Rembrandton

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

láttuk –, fájdalommal, terhekkkel, szenvedésekkel tele, reménytelenül megyünk a holtak hazájába, vagy van-e reményünk? Jób abban a reménytelennek látszó, kilátástalannak tűnő helyzetben is olyan reménnyel fogalmazza meg ezt a mondatot **(30. dia)**: „²⁵Mert én tudom, hogy az én megváltóm él, és utoljára megáll a por fölött, ²⁶s ha ez a bőröm lefoszlik is, testemben látom meg az Istent. ²⁷Saját magam látom meg őt, tulajdon szemeim látják meg, nem más, bár veséim is megemésztetnek.” Jób 19,25-27.

Az öregedésnek vannak jelei, vannak tünetei, nem maradhatunk örök fiatalok **(31. dia)** – bár tisztában vagyok velem, hogy sokan örök fiatalok szeretnének maradni és ahogy növekszik a koruk, úgy növekszik a tükör előtt eltöltött idejük is, mert szépek, fiatalnak akarnak kinézni és halhatatlannak akarnak tűnni idősen is. Az ember nem halhatatlan, nem él ezen a földön örökké. Azt olvassuk a Szentírásban **(32. dia)**: „²⁷És amint elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak...” Zsid 9,27a, ez a bűn okozta végső tördöfés az ember életébe. De ott

az a csodálatos evangélium, hogy az ember lehet halhatatlan, nem kenceficék, nem egészséges táplálkozás és életmód által, hanem Jézus Krisztusban. Mert a halál, mint utolsó ellenség győzetett le Jézusban. Nem az öregedést győzte le Jézus, hanem a halált. Nem az öregedés génjét változtatta meg Jézus a földre jövetelével, hanem az örök halál, a kárhozat, a pokol rettenetes helyéből váltott meg, ahova fiatalon vagy idősen, egészségesen vagy betegen, szegényen vagy gazdagon kerülnénk. Jézus Krisztus a halál felé vezető utat, a reménytelenséget változtatta meg az élet, az örök élet felé vezető úttá. Ő nem az öregséget győzte le, Ő nem azt ígérte, hogy nem kell megöregednetek, nem kell az öregedés jegyeit magatokon viselni. Ő nem mondott ilyet! Azt tudjuk, hogy **(33. dia)**: „²⁶Mint utolsó ellenség töröltetik el a halál.” I Kor 15,26. Jézus Krisztus az örök halált törölte el, ahogy kifejezi a görög nyelvben **(34. dia)**: „²⁶ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος.” I Kor 15,26 **Καταργεῖται**: érvénytelenít, megszüntet, megsemmisít, érvényét, erejét veszti, megszűnik, megsemmisül

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.” (Luther)

„Bizonyára, ha még embereknek igyekeznék tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék!” Gal 1,10

”Úr Jézus, te vagy az én igazságom, én meg a te bűnöd vagyok.

Magadra vetted az enyémet és nekem ajándékoztad a tiédet.

Olyanná lettél, amilyen nem voltál s olyanná tettél, amilyen nem voltam.”(Luther)

ὁ θάνατος: halál

Jézus Krisztus megsemmisítette, érvénytelenítette a minket is terhelő, érintő halált és így szerzett a Benne hívőknek örök életet.

A megöregedés méltóképpen való felkészülés a Jézus Krisztussal való találkozásra!

Nem olyan régen voltam Balczó Ildikó néninél látogatni. Egy testileg nagyon megtört, meggyörnyedt, ágyban fekvő asszonyt láttam. Ha csupán a testét néztem volna, akkor olyan, mint bárki más. De, amikor a tekintetébe néztem, valami olyat láttam, amit kevesek szemében, mikor ilyen állapotban fekszenek várva, készülve az elmenetelre. Olyan gyönyörű asszonyt láttam, akin az öregedés jelei mutatkoztak, de belülről valami más ragyogott.

Ezért írja Pál **(35. dia)**: „¹⁶Ezért tehát nem csüggedünk. Sőt ha a külső emberünk megromlik is, a belső emberünk mégis megújul napról napra. ¹⁷Mert a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk minden mértéket meghaladó nagy, örök

dicsőséget szerez nekünk, ¹⁸mivel nem a láthatókra nézünk, hanem a láthatatlanokra, mert a láthatók ideig valók, a láthatatlanok pedig örökkévalók.” II Kor 4,16-18

Lehet így is megöregedni és lehet így is készülni a mulandóságban az örök életre. Mi figyeljünk oda egymásra **(36. dia)**, gondoskodjunk időseinkről, becsüljük őket és segítsük őket odamenni ahhoz a Jézus Krisztushoz, aki nem az öregedést, annál sokkal hatalmasabban, a halált győzte le, és lehet örök élete mindazoknak, akik hisznek az Ő nevében. Készüljünk mi is arra a csodára, hogy **(36/a dia)** a külső emberünk meg is romlik, a belsőt Jézus napról-napra meg tudja újítani.

Ámen!